

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:49

Utbildningsinspektion i
den fristående gymnasieskolan
Kitas Gymnasium
i Göteborg

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Kitas Gymnasium ekonomisk förening
Magasinsgatan 3
411 18 GÖTEBORG

2006-05-10
1 (2)
Dnr 54-2005:585

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående gymnasieskolan Kitas Gymnasium i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid Kitas Gymnasium i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 28 februari 2005 och besök i verksamheten gjordes den 26–27 april 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Kitas Gymnasium, med undantag av nedanstående kritikområden, övergripande är av godtagbar kvalitet och att den pedagogiska verksamheten ligger i linje med nationella bestämmelser.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskande verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- handlingsprogrammet mot kränkande behandling,
- kursutvärdering och kvalitetssäkring av betygssättningen,
- studie- och yrkesvägledning samt
- innehållet i de egna kurserna.

2006-05-10

2 (2)

Dnr 54-2005:880

Kritikområden

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Undervisningen bedrivs inte i alla delar i demokratiska former som utvecklar elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet (9 kap. 2 § skollagen jämfört med Avsnitt 1.1 Lpf 94).
- Betygskriterierna för de egna kurserna Liv & Lust IDH 1501, Bollspel IDH 1502 och Bollspel IDH 1503 är inte förenliga med författningarnas bestämmelser (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 4 § gymnasieförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri, då icke obetydliga kostnader för skolmateriel och studieresor till stor del finansieras av eleverna och föräldrarna (9 kap. 7 § skollagen).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdatum, dvs. den 4 augusti 2006, skall Kitas Gymnasium redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdena.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnberg
Avdelningschef

Gerhard Eriksson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar och undervisningsråden Claes-Göran Aggebo och Tomas Erlandsson deltagit.

Bilaga:
Rapport

Kopia till:
Göteborgs kommun, Kommunstyrelsen
Göteborgs kommun, Utbildningsnämnden
samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Kitas Gymnasium

UTBILDNINGENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Kitas Gymnasium	Antal barn/elever
Gymnasieskola	309

Kitas Gymnasium är en centralt belägen fristående gymnasieskola i Göteborg med Kitas Gymnasium ekonomisk förening som huvudman. Skolverket förklarade i beslut den 18 februari 2000 att skolan är berättigad till bidrag som fristående gymnasieskola i Mölndals kommun, där skolan startade sin verksamhet höstterminen 2000. Inför läsåret 2001/2002 flyttade Kitas Gymnasium till nuvarande lokaler på Magasinsgatan i centrala Göteborg. I Skolverkets beslut från den 20 april 2000 (dnr 1999:1162) godkändes lägesbytet.

Tabell 1. Skolans studievägar läsåret 2004/05

Program	Inriktningar	Profiler eller motsvarande
Naturvetenskapsprogrammet, NV	Naturvetenskap Matematik och datavetenskap Miljövetenskap	Koncentrerade skoldagar Modern högteknologisk utrustning
Samhällsvetenskapsprogrammet, SP	Samhällsvetenskap Språk Ekonomi Kultur	Koncentrerade skoldagar Internationella elevutbyten

Utbildningarna, vilka även anges i Skolverkets beslut om rätt till bidrag, hänförs i bidragshänseende till Natur- respektive Samhällsvetenskapsprogrammen.

Kitas Gymnasium har som förebild det tyska gymnasiet med dess korta, koncentrerade skoldagar. Av skolans informationsmaterial framgår att "huvuddelen av lektionerna är förlagda till förmiddagstid för att bereda eleverna möjlighet att ägna sig åt individuella aktiviteter, t.ex. träning eller självstudier under eftermiddagstid".

Eleverna kommer i huvudsak från närområdet, dvs. Göteborgs kommun och kranskommunerna. Skolan är centralt belägen i Göteborg med god tillgång och omedelbar närhet till allmänna kommunikationsmedel. I lokalerna på Magasinsgatan förfogar skolan över två våningsplan i ändamålsenliga och modernt utrustade lokaler.

Genomförandet av inspektionen i Kitas Gymnasium

Skolverket sände den 28 februari 2005 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Kitas Gymnasium har bestått av undervisningsråden Gerhard Eriksson och Leif Aljered. I inspektionsbesöket har också elevexperterna Josef Eklann och Jesper Lindkvist från Elevorganisationen deltagit. Besök i Kitas Gymnasium genomfördes den 26 och 27 april 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

Skolverket genomförde tillsyn över utbildningen vid Kitas Gymnasium under vintern 2001. I beslut från den 26 mars 2001 (dnr 2000:3993, 3766, 3980) förklarades skolan vara fortsatt berättigad till bidrag.

Vid Kitas Gymnasium genomfördes intervjuer med företrädare för skolans styrelse, skolledning, skolhälsovård, lärare, elever samt föräldrar. Lektioner i olika kurser besöktes. Under besöket fördes också samtal med skolans elever och personal.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallad Balansen, där även Kitas Gymnasium deltagit.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

Vid Kitas Gymnasium uttrycker eleverna överlag acceptans för människors olikheter och relationen mellan lärare och elever tycks vara god. Vid inspektionsbesöket uppvisade eleverna en öppen och trevlig attityd och besvarade gärna frågor från inspektörerna. Intrycket är att eleverna vid skolan är trygga och att såväl den psykosociala som den fysiska miljön vid skolan är god. Någon skadegörelse eller klotter kunde inte upptäckas i lokalerna. Denna bild bekräftas i den s.k. Balansen, där Göteborgs kommun redovisar elevernas bedömning av ett stort antal fristående gymnasieskolor utifrån områden som trivsel, inflytande, ansvar och förtroende. Av sammanställningen framgår, att eleverna vid Kitas Gymnasium på flertalet områden är positiva eller mycket positiva till sin skola.

Enligt lärarna klarar det stora flertalet av eleverna att ta ansvar för det egna arbetet, även om det finns ett mindre antal elever som ibland uteblir från lektioner utan giltigt förfall. Även intervjuade föräldrar tycker att verksamheten vid skolan är bra och uppger att deras ungdomar trivs och att det i stort sett inte förekommer någon kränkande behandling. De intervjuade eleverna anser också, att det är lugnt i skolan och att de till viss del kan påverka utbildningen. Några lärare och elever säger sig dock sakna ett elevråd där elevernas frågor kan tas upp till diskussion.

Sammanfattningsvis är det inspektörernas bedömning, att eleverna omfattar de grundläggande demokratiska värderingarna och att de visar respekt och förståelse för andra. Både den fysiska och psykosociala miljön vid skolan bedöms, med de uppgifter som inspektörerna fått under inspektionen, vara god. Skolan svarar i huvudsak mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Enligt rektorn följer Kitas Gymnasium 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94), nationella kursplaner och fem egna kurser (se avsnitt 4).

Enligt skolans arbetsplan är ”det övergripande målet med all utbildning som sker på Kitas Gymnasium fortsatta studier vid universitet eller högskola. Därför är alla skolans utbildningsprogram studieförberedande och stor vikt läggs vid att alla elever inte bara har en grundläggande behörighet att söka till högskola utan även särskild behörighet till utbildningar som passar det utbildningsområde de valt”. Vidare sägs det i arbetsplanen att ”Kitas Gymnasium har som målsättning att eleverna skall vara väl förberedda på den värld som väntar dem. Detta görs genom att skolan erbjuder en bred undervisning i moderna språk med alla steg från 1 till 5 samt fördjupningskurser i engelska som Engelska C och Cambridgeengelska, som förbereder eleverna inför en språkexamen som ger behörighet att studera på alla engelskspråkiga högskolor och universitet i världen. För att utveckla språkkunskaperna ytterligare samt fördjupa kunskaperna om andra kulturer anordnas varje läsår ett flertal resor till andra länder i form av utbyten och studieresor”.

Elevernas kunskaper mäts av lärarna genom prov, inlämningsuppgifter och utifrån vad eleverna presterar på lektionerna. Den enskilde elevens kunskapsutveckling följs sedan upp av ansvarig lärare vid de utvecklingssamtal, som genomförs varje termin.

Skolan deltar i de nationella kursproven i svenska, engelska, matematik och fysik. Av resultatredovisningen framgår att måluppfyllelsen är relativt hög för-

utom i Matematik B inom det samhällvetenskapliga programmet, där relativt många elever inte nått de nationella målen. Enligt rektorn beror dessa resultat på en bristfällig matematikundervisning i grundskolan. En av lärarna i matematik menar att ”samhällselever generellt har svårt att klara det nationella kursprovet i Matematik B”. Lärarna i matematik och engelska uppger att de låter eleverna göra de nationella ämnesproven för grundskolans år 9 i samband med skolstart för att på så vis kartlägga elevernas förkunskaper i ämnena.

Det saknas uppgifter i skolans kvalitetsredovisning om hur många elever i avgångsklasserna som inte fick slutbetyg i de ämnen som ger särskild behörighet till högskolestudier.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan ger eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet skall förmedla.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Vid Kitas Gymnasium finns inget elevråd och inget elevskyddsombud enligt bestämmelserna i 6 kap. 17 § arbetsmiljölagen, men enligt rektorn ges eleverna ändå möjlighet att påverka utbildningen och det egna lärandet, eftersom de alltid kan ta direktkontakt med skolledningen för att diskutera sina idéer och förslag. Elever, som inspektörerna talat med, beskriver hur denna form av direktdemokrati kan fungera när någon elev kommer på något som bör förändras. Man samlar då de elever som tycker likadant och går till rektorn och lägger fram sina förslag. Rektorn gör en rimlighetsbedömning och fattar, efter eventuell samverkan med personalen, beslut i ärendet. Systemet, som bygger helt och hållet på elevernas egna initiativ, fungerar bra enligt dessa elever. Som exempel på ärenden där elevernas önskemål tillmötesgåtts av rektorn anges utplacering av elevdatorer i korridorerna och inköp av skoltröjor. I andra sammanhang uppmuntras eleverna att bilda arbetsgrupper som får i uppdrag att bereda olika frågor eller förbereda exempelvis studentexamen. Enligt rektorn är detta ytterligare exempel på att elevdemokratin är levande vid skolan. I övrigt saknar skolan formella fora för elevdemokrati.

När det gäller det direkta elevinflytandet på lektionerna menar eleverna att det i huvudsak begränsas till att lärare och elever diskuterar när i tiden vissa kursmoment skall genomföras. Enligt eleverna presenterar lärarna kursmål och betygskriterier men bestämmer själva hur arbetet skall läggas upp. Dessa uppgifter bekräftas av lärarna vid lärarintervjuerna.

Ett väl utvecklat handlingsprogram i syfte att motverka alla former av kränkande behandling ger förutsättningar för att upptäcka kränkande behandling i ett tidigt skede och förbättra den psykosociala miljön. Kitas Gymnasium har tagit fram en handlingsplan mot mobbning. I planen är begreppen mobbning och kränkande behandling diffust definierade, och kränkningar som kan uppstå mellan personal och elever behandlas inte alls.

Rektorn hävdar att det inte förekommer några kränkningar på skolan, och enligt *Handlingsplan mot mobbning på Kitas Gymnasium* ”bidrar bl.a. skolans storlek till att förebygga mobbning; en förhållandevis liten skola där lärare och elever har god kontakt med varandra och där avsaknaden av skolföreningar minimerar risken för gruppbildningar och klassindelning”. I samtal med inspektörerna har dock elever framfört att det förekommer kränkningar även på Kitas gymnasium, men att samtliga fall inte alltid rapporteras till rektorn.

Skolsköterskan tjänstgör tre dagar i veckan och skolan har tillgång till skolläkare. Av intervjuer med rektorn, elever och föräldrar framgår att skolhälsovården enligt dessa genomförs i enlighet med bestämmelserna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med arbetsmiljö och delaktighet behöver utvecklas och betonar vikten av att skolan fortsätter att stödja eleverna i det demokratiska arbetet. Vid Kitas Gymnasium finns inget elevskyddsombud och det saknas formella fora för elevdemokrati. Skolan behöver utveckla former för elevinflytande och uppmärksamma eleverna på de möjligheter och det ansvar 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) ger dem när det gäller delaktighet i verksamheten. ”Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värden. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska former och utveckla elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet” (Avsnitt 1.1 i Lpf 94). I detta avseende svarar inte skolan mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

I skolans handlingsplan mot mobbning är begreppen mobbning och kränkande behandling diffust definierade och kränkningar som kan uppstå mellan personal och elever behandlas inte alls.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

Enligt arbetsplanen är det övergripande målet för all utbildning som ges på Kitas Gymnasium att ge behörighet till fortsatta studier vid universitet eller högskola. Därför är skolans utbildningsprogram studieförberedande och stor vikt läggs vid att alla elever får s.k. särskild behörighet till utbildningar som pas-

sar det utbildningsområde de valt. Exempel på kurser som ger sådan behörighet är Matematik C inom samhällsvetenskapsprogrammet samt Matematik E och Fysik B inom naturvetenskapsprogrammet. För att nå målet erbjuder skolan extra stödundervisning under eftermiddagarna i ämnen där dessa kurser ingår.

På naturvetenskapsprogrammet läser samtliga elever de inledande kurserna i alla tre nationella inriktningarna vilket innebär att man utöver Biologi B, Kemi B och Fysik B även läser Programmering A och Miljökunskap.

Skolan har redovisat poängplaner för de olika studievägarna. Dessa omfattar 2 500 gymnasiepoäng varav 300 poäng erbjuds som individuella val. Cirka 60 procent av eleverna har specialidrott som individuellt val. Undervisningen i specialidrott är som regel förlagd till sen eftermiddag eller kvällstid, utanför den koncentrerade skoldagen, och handhas i huvudsak av tränaren i den idrott som eleven utövar. Av den insända dokumentationen framgår att skolan gör någon form av överenskommelse med respektive tränare om ansvaret för kursens genomförande och betygssättning. I ett dokument riktat till tränarna ställs frågan: ”Är du som tränare beredd att genomföra kursen specialidrott A+B med din adept enligt skolverkets kursplaner?” följt av uppmaningen ”Fyll då i talongen nedan.”

I samband med kursstart informerar de flesta lärare om kursmål och betygskriterier. Intervjuade elever uppger att en del lärare även diskuterar kursmålen och förklarar vad de innebär. Av intervjuerna att döma tycks lärarna inom det samhällsvetenskapliga programmet oftare diskutera program- och kursplanemål än lärarna på naturvetenskapsprogrammet.

Storleken på undervisningsgrupperna varierar från fem elever i den minsta språkgruppen till drygt trettio elever i exempelvis svenska och matematik.

Utvecklingssamtal genomförs enligt ett ”stationssystem” som innebär att eleverna och omyndiga elevers föräldrar vid ett tillfälle per termin inbjuds till skolan och informeras om studieresultaten av undervisande lärare. Enligt skolans kvalitetsredovisning ”föregås utvecklingssamtalen av att eleverna gör en egenvärdering där de får beskriva hur de trivs, hur det går i de olika ämnen/kurserna, vilka starka sidor de har och vilka svagheter de upplever”. Dock framkommer i samtal med eleverna att elevernas egna ambitioner och sociala utveckling sällan behandlas vid dessa utvecklingssamtal.

Inspektörerna har tagit del av exempel på skolans individuella studieplaner och jämfört sammanställningar av elevers resultat på nationella prov med satta betyg på motsvarande kurser. Av dessa jämförelser framgår att det är vanligare att elever får högre kursbetyg än betyget på motsvarande nationellt prov, än motsatsen. Det är relativt lätt att hitta elever med betyget Icke godkänd på det nationella provet som sedan fått Godkänd som kursbetyg. Skolledningen medger att någon systematisk kvalitetskontroll av betygssättningen inte genomförts utan att man litar på lärarnas förmåga att bedöma elevernas kunskaper. Vid intervjuer med lärarna framkommer att de önskar betygssamtal i nätverk med lärare vid andra gymnasieskolor för att kvalitetssäkra betygssättningen. Eleverna är i allmänhet av uppfattningen att betygssättningen är korrekt och att lärarna följer betygskriterierna.

Elever i behov av särskilt stöd erbjuds stödundervisning i ämnena matematik och svenska. I matematik ges detta stöd i form av undervisning i s.k. ”mattestuga” tre gånger per vecka under eftermiddagstid utanför den koncentrerade skoldagen. Stödundervisning i svenska erbjuds i en liten grupp en gång per vecka. Åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd.

Modersmålsundervisning genomförs innevarande läsår i albanska, arabiska, assyriska, kroatiska, persiska, polska, samiska, serbiska och tigrinja.

I samband med lektionsbesöken fann inspektörerna i huvudsak intressanta och väl genomförda lektioner. Exempel gavs på varierade arbetssätt och kontakten mellan lärare och elever var både respekt- och tillitsfull. Vid lärarintervjuerna framkom att lärarna diskuterar olika lärstilar. Dock uttryckte lärarna i naturvetenskapliga ämnen stark skepsis mot ämnesövergripande undervisning och samverkan mellan ämnena. Någon lärare menade att ämnessamverkan rör ihop begreppen för eleverna.

Kitas Gymnasium har som mål att genom en kort koncentrerad skoldag, där huvuddelen av lektionerna är förlagda till förmiddagstid, ge elitidrottande elever en god möjlighet att kombinera satsningen på idrotten med en satsning på studierna. Skolan har också en målsättning att bredda idrottandet på motionsnivå samt öka medvetenheten om en sund livsstil, vilket enligt skolledningen görs genom kurserna Bollspel, Liv & Lust, Idrott och hälsa B samt Näringslära.

De egna kurserna Liv & Lust IDH 1501, Bollspel IDH 1502 och Bollspel IDH 1503 uppfyller inte författningarnas krav vare sig till form eller till innehåll. Innehållet i dessa kurser svarar inte mot behov som inte kan tillgodoses genom nationellt fastställda kursplaner. Vidare innehåller kursbeskrivningarna betygskriterier där ”god närvaro” är en förutsättning för att erhålla betyget Godkänd.

Skolans elever tycktes i huvudsak uppskatta den koncentrerade skoldagen, men flera elever gav uttryck för att organiseringen av undervisningen liksom antalet prov och mängden inlämningsuppgifter periodvis kan bidra till ökad stress.

Många elever verkade obekanta med utvärderingar både av enskilda kursmoment och hela kurser. Enligt rektorn har inte skolan tagit fram något standardiserat utvärderingsinstrument, utan lärarna har friheten att själva utvärdera kurser och moment. Detta bekräftas också av lärarna i intervjuerna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen fungerar väl. Dock bör skolledningen utveckla formerna för utvärdering och initiera ett arbete med kvalitetssäkring av skolans betygsättning. De egna kurserna Liv & Lust och Bollspel uppfyller inte författningarnas krav, då innehållet i dessa kurser inte svarar mot behov som inte kan tillgodoses genom nationellt fastställda kursplaner. Vidare innehåller dessa kurser otillåtna betygskriterier som anger ”god närvaro” som en förutsättning för att erhålla betyget Godkänd.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Huvudman för skolan är Kitas Gymnasium ekonomisk förening med organisationsnummer 769604-6379. Föreningen är registrerad hos Skatteverket och Patent- och registreringsverket. Styrelsen, i vilken rektorn är ordförande, består av fem ordinarie ledamöter och tre suppleanter. Tre av de ordinarie ledamöterna representerar personalen, de övriga två representerar föräldrarna.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för skolans ekonomiska förvaltning och för att ange riktlinjer för verksamhetens innehåll och utveckling. Rektorn, som är behörig gymnasielärare i ämnena idrott och tyska, är väl förtrogen med verksamheten och åtnjuter elevernas, föräldrarnas och personalens förtroende.

Skolan har upprättat en kvalitetsredovisning, som ger en beskrivning av verksamhetens mål, resultat och måluppfyllelse samt en bedömning av dess utvecklingsbehov. Den innehåller även redogörelser för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att nå en bättre måluppfyllelse.

Skolan använder ett webbaserat system för att registrera elevnärvaron och enligt rektorn följer klassföreståndaren upp elevernas eventuella frånvaro. Då en enskild elev varit frånvarande mer än fem dagar i följd kontaktas skolsköterskan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Kitas Gymnasium har en fungerande ledning och styrning av verksamheten, och att det finns ett system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Kitas Gymnasium följer gällande bestämmelser om intagning till gymnasieskolan. Inspektörerna har tagit del av skolans intagningsrutiner som i korthet innebär att skolan samarbetar med Göteborgsregionens Kommunalförbunds (GR:s) intagningskansli. Tre elever har antagits enligt frikvotsreglerna i gymnasieför-

ordningen. En elev med fysiska funktionshinder är elev vid skolan innevarande läsår.

Vid Kitas Gymnasium har eleverna tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Som språkval erbjuds eleverna många valmöjligheter. Enligt uppgift använder skolan fyra egna kurser under läsåret 2004/05.

Enligt skolledningen erbjuds varje elev den garanterade undervisningstiden på 2 180 timmar. Uppföljning av detta görs av rektorn i skolans eget elektroniska elevregistreringssystem där även poängplaner, individuella studieplaner och betygskataloger återfinns. Skolan har inte kunnat redovisa dokument som beskriver hur tränare och elever tillsammans planerar och genomför undervisningen i kursen Specialidrott inom det individuella valet. Rektorn har dock i en kompletterande telefonintervju redogjort för hur skolan följer upp planering, undervisning och betygssättning i kursen Specialidrott.

Enligt elevintervjuer anmodas elever att köpa egna miniräknare. För elever på NV förordas räknare som kostar cirka 1 000 kronor. De bedöms som nödvändiga för utbildningen och det finns som regel inte möjlighet att låna sådana räknare på skolan. Skolan har också en omfattande verksamhet med språkresor till ett antal utomnordiska länder och fasta utbyten med Frankrike och Tyskland har varit etablerade sedan flera år. Enligt kvalitetsredovisningen arrangeras också resor till England, Malaysia och Spanien. En kurs i marinbiologi har delvis förlagts till Grekland. Även om merparten av resorna finansieras av skolan bekostas dessa till stor del av deltagande elever. Elevernas del av finansieringen överstiger klart motsvarande kostnader för mat och logi i hemmet.

Information om skolans utbildningar sker via skolans webbplats och i egna broschyrer. Under hösten före gymnasievalet arrangeras en utbildningsmässa för samtliga elever i årskurs 9 i Göteborgs kommun och samverkansområdet som omfattar 13 kommuner inom GR. Kitas Gymnasium brukar finnas med även i dessa sammanhang.

Vid samtal med eleverna framkommer att tillgången till studie- och yrkesvägledning är starkt begränsad, vilket bekräftas i skolans kvalitetsredovisning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till pedagogisk verksamhet är god. Skolan informerar med god kvalitet om utbildningens mål, innehåll och arbetsformer. Studie- och yrkesvägledningen bör dock utvecklas. Utbildningen är inte avgiftsfri, då icke obetydliga kostnader för skolmateriel och studieresor till stor del finansieras av eleverna och föräldrarna.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Huvudmannen för Kitas Gymnasium har lämnat en årsredovisning avseende räkenskapsåret 2003-07-01 - 2004-06-30 och en budget för 2004/2005. Av dokumenten framgår att verksamheten i huvudsak finansieras med hjälp av bidrag från elevernas hemkommuner. Det redovisade ekonomiska läget visar på en stabil verksamhet och en ekonomi i balans.

Vid Kitas Gymnasium är de tillsvidareanställda lärarna väl utbildade för den undervisning de i huvudsak bedriver och eleverna uttrycker samstämmigt uppfattningen att lärarna är mycket kompetenta och engagerade.

Vid inspektionsbesöket kunde inspektörerna konstatera att läraren i ekonomiska ämnen inte är anställd av huvudmannen. Vidare framgick att de tränare som undervisar i specialidrott inom det individuella valet inte heller är anställda av huvudmannen. Rektorn uppger att dessa personer inte är anställda men att de ansvarar för undervisning och betygssättning på uppdrag av skolan. Inspektörerna vill i detta sammanhang påtala att en fristående skola kan överlåta på en fysisk person att utföra vissa undervisningsuppdrag åt skolan under förutsättning att skolan kan kontrollera och utöva inflytande över undervisningen.

Skolans lokaler, utrustning och övriga läromedel håller god standard. Några i personalen uttrycker dock att det finns brister när det gäller tillgången på grupprum. Inspektörerna uppfattar att skolans institutioner, inte minst de naturvetenskapliga, är mycket väl utrustade.

Personalen erbjuds kompetensutveckling enligt en särskild plan kallad Utvecklingsplan för Kitas Gymnasium. I samtal med personalen framkommer uppfattningar om att kompetensutvecklingsplanen bör utvecklas när det gäller organisationens behov av utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid skolan överlag finns goda ekonomiska, personella och lokalmässiga förutsättningar för att bedriva en utbildning av godtagbar kvalitet.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Kitas Gymnasium, med undantag av angivna brister, övergripande är av godtagbar kvalitet. Skolans resurser i form av välutbildad personal, bra lokaler och utrustning samt mycket studiemotiverade elever bidrar till skolans resultat.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- handlingsprogrammet mot kränkande behandling,
- kursutvärdering och kvalitetssäkring av betygssättningen,
- studie- och yrkesvägledning samt
- innehållet i de egna kurserna.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Undervisningen bedrivs inte i alla delar i demokratiska former som utvecklar elevernas förmåga och vilja att ta personligt ansvar och aktivt delta i samhällslivet (9 kap. 2 § skollagen jämfört med Avsnitt 1.1 Lpf 94).
- Betygskriterierna för de egna kurserna Liv & Lust IDH 1501, Bollspel IDH 1502 och Bollspel IDH 1503 är inte förenliga med författningarnas bestämmelser (2 kap. 9 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 4 § gymnasieförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri, då icke obetydliga kostnader för skolmateriel och studieresor till stor del finansieras av eleverna och föräldrarna (9 kap. 7 § skollagen).

Datum	Ort
2006-05-10	Göteborg

Gerhard Eriksson
Leif Aljered